

WŁADYSŁAW MARJAN BOROWSKI.

OGÓLNE ZARYSY WYCHOWANIA NARODOWEGO.

*Majewski W.
pr. 8.*

1918

WYDAWNICTWO M. ARCTA W WARSZAWIE

LUBLIN, NAMIEŚNICKOWSKA 23.

KRAKÓW: S. A. KRZYŻANOWSKI

Spis rzeczy.

Przedmowa.

Str.

XIII

Część I.

Zadania i czynniki.

Rozdział I. Problematy zasadnicze. 1

§ 1. Pierwiastek społeczny w wychowaniu. 1

§ 2. Samowiedza narodowa. 9

Rozdział II. Podstawy wychowania narodowego. 18

§ 1. Samorodne pierwiastki kultury narodowej. 18

§ 2. Warunki przyrodzone kraju. 22

§ 3. Czynniki kulturalne rozwoju narodowego. 26

1. Język. 26

2. Przeszłość dziejowa. 31

3. Piśmiennictwo. 41

4. Sztuka narodowa. 46

5. Życie praktyczne. 54

§ 4. Synteza rozwoju narodowego. 58

Rozdział III. Niepodległość jako czynnik rozwoju narodowego. 61

§ 1. Samodzielność polityczna, a charakter narodowy. 61

§ 2. Wpływ niewoli na psychikę narodową. 66

Część II.

Pierwiastek narodowy w wychowaniu indywidualnem.

	Str.
Rozdział IV. Indywidualność wobec zbiorowości.	75
§ 1. Rozwój jednostki w społeczeństwie.	75
§ 2. Indywidualizm w wychowaniu.	77
Rozdział V. Czynniki rozwoju indywidualnego.	84
§ 1. Dziedziczność i przystosowanie.	84
§ 2. Rozwój fizyczny.	90
§ 3. Harmonja rozwoju duchowego.	95
Rozdział VI. Przejawy dysharmonji w naszej psychice narodowej.	98
§ 1. Ogólne podłoże uczuciowe.	98
§ 2. Pesymizm.	102
§ 3. Intelktualizm.	107
Rozdział VII. Kształcenie sfery umysłowej.	115
§ 1. Wpływ myślenia na rozwój charakteru.	115
§ 2. Poczucie rzeczywistości.	118
§ 3. Jasność myślenia.	125
Rozdział VIII. Kształcenie sfery uczuć.	128
§ 1. Znaczenie uczuć w kulturze duchowej człowieka.	128
§ 2. Altruizm jako czynnik wychowania obywatelskiego.	130
§ 3. Altruizm w życiu indywidualnem.	135
§ 4. Altruizm w życiu społecznem.	157
§ 5. Kształcenie uczuć altruistycznych.	171
A. Uczucia religijne.	171
B. Uczucia społeczne.	181
1. Sympatja.	181
2. Przyjaźń.	190
3. Koleżeństwo.	194
§ 6. Uczucia osobiste.	196
a) Miłość własna i ambicja.	196
b) Odwaga.	201

Rozdział IX. Kształcenie sfery woli.

	Str.
§ 1. Znaczenie woli.	214
§ 2. Istota woli.	216
§ 3. Kształcenie woli.	223
§ 4. Rozwój powściągów.	229
§ 5. Pedagogika pracy.	234
§ 6. Kształcenie samodzielności.	240

Część III.

Organizacja wychowania narodowego.

Rozdział X. Podstawowe czynniki organizacji.	245
§ 1. Działalność państwowa.	245
§ 2. Działalność społeczna.	254
§ 3. Wytyczne zasady organizacji.	261
Rozdział XI. Życie rodzinne.	264
§ 1. Rodzina jako czynnik wychowania.	264
§ 2. Podstawy moralne życia rodzinnego.	267
a) miłość,	267
b) prawda,	273
c) praca.	275
§ 3. Tradycje wychowania domowego w Polsce.	277
Rozdział XII. Wychowanie szkolne.	281
§ 1. Porządek prawny.	281
§ 2. Porządek moralny.	290
§ 3. Związek szkoły z życiem realnem.	302
§ 4. Szkoła narodowa.	309
a) początkowa,	311
b) średnia,	315
c) wyższa.	321
Rozdział XIII. Działalność oświatowa pozaszkolna.	325
§ 1. Uniwersytety powszechne.	325
§ 2. Biblioteki, czytelnie i domy ludowe.	330
§ 3. Teatr.	335

Rozdział XIV. Życie korporacyjne.

§ 1. Stowarzyszenia. Związki zawodowe.

§ 2. Związki młodzieży. Harcerstwo.

Rozdział XV. Życie publiczne.

§ 1. Partje polityczne.

§ 2. Prasa.

Rozdział XVI. Życie społeczne a podział pracy.

§ 1. Ogólne pojęcie podziału pracy.

§ 2. Podział pracy w społeczeństwie.

§ 3. Podział pracy w życiu gospodarczym.

§ 4. Etyka zawodowa.

Zakończenie.

Spis autorów.

PRZEDMOWA.

W literaturze pedagogicznej najbardziej kulturalnych społeczeństw ukazuje się coraz więcej dzieł i studjów, poświęconych wychowaniu narodowemu. Zagadnienie to budzi wzrastające zainteresowanie, od trafnego bowiem jego rozwiązania w znacznym stopniu zależy pomyślny rozwój i los historyczny każdego narodu.

Jeżeli społeczeństwa, żyjące od wieków całą pełnią bytu niepodległego, tak żywo zajmują się tą sprawą, to tem bardziej winna to uczynić myśl pedagogiczna polska w zwrotnym okresie dziejowym, po wielu wykołajeniach w dziedzinie wychowania.

Opierając się na tradycji ojczystej oraz zdobyczach wiedzy pedagogicznej, wychowanie nasze winno stworzyć własny pogląd na sprawę kształcenia młodych pokoleń, wychodząc z założenia, że cywilizacja każdego społeczeństwa musi wyłaniać się przedewszystkiem z sił twórczych geniuszu narodowego. Jedynie tą drogą naród może rozwinać i wzbogacić własną indywidualność, a zarazem wnieść nowe pierwiastki do kulturalnego dorobku całej ludzkości.